

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 251. An Confessarius aliquando teneatur docere vel de rebus aliquibus admonere poenitentem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

fecisse, nisi clarè deprehendas oppositum, quia est possessio pro priore Confessario, quòd officium suum bene fecerit, nec delicta præsumuntur, *Gob. n. 321.*

Quomodo specialiter examinari possint homines variæ ætatis & status, dicitur ad dub. seq. Quomodo autem practicè juvari possit pœnitens, ut integre confiteatur quoad numerum, dixi à n. 921. Catalogi peccatorum per ordinem Præceptorum Dei & Ecclesiæ videri possunt apud *Polancum* in Append. ad Director. & *Veron* in Man. Sodalitatis.

Q. 251. An Confessarius aliquando teneatur 1755.
docere vel de rebus aliquibus admonere pœnitentem. R. Teneri, uti patet ex officio Doctoris: hinc §. 1. Si pœnitens culpabiliter aliquid ignoret, id est, quod teneatur & possit scire, Confessarius debet eum docere, sive sit ignorantia juris sive facti, sive juris divini sive humani, quia tum est indispositus ob culpam istius ignorantie, *Aversa* q. 16. f. 12. *Arr. d. 43. n. 14.* Inde autem colligitur, quòd ignorantia sit culpabilis, si ponens actionem in tali materia habeat remorsum conscientie, ne peccet vel se periculo peccandi exponat, & tamen negligat inquirere aut se certificare

§. 2. Homines bene educati & frequenter 1756.
confitentes, prudenter supponuntur scire ea, quæ ad salutem sunt necessaria necessitate medii: ubi tamen esset prudens ratio dubitandi, teneretur Confessarius ante omnia docere illa, quæ ad fidem & spem pertinent, quia sine illis dolor non est supernaturalis, secundùm dicta l. 2. à n. 14. ubi à n. 30. dixi, quomodo quis practicè induci possit ad credendum: & à n. 118.
quo-

quomodo ad sperandum: & à n. 146. quomodo ad Deum super omnia amandum.

1757. §. 3. Confessarius non tenetur, per se loquendo, potius quam quivis alius specialiter docere pœnitentem necessaria necessitate præcepti, suppositis enim illis, quæ ad valorem absolutionis prærequiruntur, videtur agere partes Doctoris, tantùm in illis, quæ ad peccata & ad obligationes inde secutas pertinent, *Lohm.* Nec tenetur pœnitentem adjuvare in aliis obligationibus implendis, aliàs teneretur cum illo ad restitutionem aut satisfactionem concurrere. Et ita etiam non tenetur Confessarius ipse accedere Superiorem ob casum reservatum pœnitentis, aut loco ipsius aliquem denunciare, si enim non possit pœnitens ipse, excusatur, si possit, hæc obligatio est personalis, *Tamb. De conf. l. 3. c. 9. n. 13.* Notat tamen *Suar.* Confessarium quandoque ad talia teneri ex charitate, si pœnitens ipse possit quidem absolutè, attamen magnam difficultatem habeat, & Confessarius possit facilè ac magis utiliter.

1758. §. 4. Si advertat pœnitentem putare aliquid, quod aliquando facit, esse peccatum, quod tamen peccatum non est; vel esse mortale, quod est veniale tantùm, debet dedocere errorem, ne ob conscientiam erroneam pergat sic peccare. Si pœnitens putet aliquid non esse peccatum, quod peccatum est, per se loquendo tenetur Confessarius monere: speciatim monendus est laborans ignorantia turpitudinis, quæ in mollitie reperitur, si eam committat, nam vix est ignorantia invincibilis; & quamvis esset, tamen prudenter judicari potest admonitionem profuturam, ubi è contrà ignari hujus malitiæ

malitiæ facillè alios seducunt; aut pessimum habitum induunt, quem postea difficillimè emendant. Etiam monendus est, qui sæpe jurat per Sacramenta vel per res sacras, quia plerique talia habent pro blasphemia & gravi in honoratione Dei ac rerum Sacrarum. *Dixi*, per se loquendo, nam licèt *Thyrus Gonzal. De opin. prob. diff. 14. c. ult. & Eliz. fufissimè L. 6. c. 20.* dicant semper esse admonendum, eò quòd non videatur dispositus ad absolutionem, nisi sit paratus implere omnem Dei legem, attamen *Suar. Vasq. Laym. Sanch. Côn. Castrop. tr. 23. p. 18. n. 7. Aversa q. 16. s. 12. Dian. p. 3. t. 4 R. 80. Gorm. p. 2. n. 363. alii que 48.* gravissimi Authores, quos citatis locis refert *Vindex Tabernæ ad prop. 13. pag. 39. & 80.* dicunt per accidens non fore obligationem admonendi, si ex admonitione timeatur gravius malum, uti si prævideatur ex infirmitate formaliter peccaturus, cum nunc per invincibilem ignorantiam materialiter tantùm peccet, nam minus malum est millies peccari materialiter, quàm semel formaliter, inquit *Arr. n. 24.* Estque hæc sententia *S. Aug.* uti refertur *Cap. Si quis autem, De pœn. dist. 7.* *Si scirem tibi prodesse, non te admonerem, te non tererem:* atqui proderit, si non admoñeatur, quia ideo non peccabit formaliter: unde cum pœnitens pro nunc sit rite dispositus ac paratus implere omnem Dei legem, quam cognoscit, necessitas nulla est, ut ei lex ista explicetur, quam prævideatur mutatâ voluntate transgressurus, hoc enim esset ponere illi scandalum.

Obji. 1. Pastores tenentur de talibus monere communitatem, quamvis prævideant aliquos ideo formaliter peccaturos, ergo & Confessa-

Tom. VI.

T t t

fessa-

fessarius. 2. Dissimulatio Confessarii est tacita approbatio, quia poenitentes persuadent sibi hoc esse rectum, quod à Confessario non reprehenditur. *Re. ad 1. n. conseq.* Pastor respicit communitatem, quam Deus absolutè vult instrui & cognoscere legem, maximè cum major pars communitatis speretur obtemperatura, & reliqui habituri sint exemplum ante oculos, quo confundantur & corrigantur. E contra Confessarius respicit tantùm privatum hominem, cui tum magis obesse, & nulli prodesse admonitio. Imò notat *Rayn. in Heter. tom. 1. c. f. 1. p. 9. n. 12.* etiam Doctorem publicum vel concionatorem, qui tenetur generatim carperè vitia, posse aliquando ob scandalum pusillum publicam admonitionem differre in aliud tempus, quo futura est opportunior. *Ad 2. n. id* semper esse, sed loquor de circumstantia, in qua taciturnitas Confessarii nullo modo censetur esse approbatio mali sed mera physica permissio, qualem etiam Deus habet.

1759.

§. 5. Quamvis *Busenb. & alii*, quos secutus sum l. 3. p. 2. n. 1351. absolutè dicant Confessarium quàm Doctorem teneri dicere veritatem poenitenti, si interroget, attamen limitant *Tann. Dicast. Svoz l. 2. n. 131* nisi veritas ejusque cognitio esset illi aut alteri gravius obfutura, secundùm jam dicta, putant enim tum posse Confessarium dissimulare, atque si non audivisset aut oblitus esset respondere, vel etiam dicere, non esse opus illum jam scire hoc: & in re videntur consentire *Aversa supra Sanch. & Lugo apud Arr. n. 21.* in talibus enim circumstantiis dicere veritatem, esset gladium illi in manum porrigere, quo se vel alium sauciaret, saltem gravius, quàm

quàm facturus sit, si ignoret. In dubio autem, an profutura an obfutura sit admonitio, comparanda est utilitas dubia cum damno dubio, & quod præponderat, est eligendum, *Arr. n. 24. Tamb. c. 5. n. 9. aliique communiter.*

§. 6. Etiam debet Confessarius suggerere media pœnitenti, per quæ hoc vel illud peccatum emendet: speciatim monendus est, ut primò pugnet contra illud, quod est maximè scandalosum, periculosum aut radix aliorum. Remedia pro quibusvis peccatis practicè suggerunt *Arsd. Tom. 3. p. 5. c. 1. Stoz I. 1. p. 4. à n. 13. & l. 2. à n. 135. ubi optimè instruit, quomodo Confessarius excitare possit pœnitentem, partim per exempla partim per breves sententias. Videri etiam possunt Polanc. in Append. ad Direct. & Busæus in Panario, ubi suggerunt remedia contra peccata Capitalia: item Costerus in Libello Sodalitatis: Fornarius in directorio sub finem: Regim. De prudent. Confess. c. 19. Petrus Soto in methodo confessionis: Aliqua colligam post n. 1825. Francol. De discipl. pœnit. l. 3. c. 10. n. 12. meritò conqueritur de Confessariis, qui ex tædio vel timore humano pœnitentes, præsertim in dignitate constitutos, non admonent de gravitate peccati, nec de periculo animæ, neque increpant, suaviter quidem attamen fortiter, ita liberè peccantes.*

§. 7. Si Confessarius advertat pœnitentem habere notitiam peccati alieni, ex quo imminet grave damnum alteri, uti, si sciat quosdam esse in periculis seductionum, quas sine suo incommodo impedire possit, monere debet, absolvi non posse, nisi velit congruo modo rem manifestare illis, ad quos spectat corrigere vel im-

pedire, charitas enim graviter obligat, ut tum peccata proximi impediatur. An autem & quomodo possit manifestare sine incommodo, iudicabit prudens Confessarius. Vide dicta n. 1752. & dicenda n. 1958.

1762. Q. 252. An Confessarius semper teneatur, aut possit credere pœnitenti. B. §. 1. Confessarius non semper tenetur credere pœnitenti dicenti se habere dolorem & propositum, quia Innoc. XII. damnavit hanc 60. prop. Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, naturam Ecclesiæ, et si emendationis spes nulla appareat, nec neganda nec differenda absolutio, dummodo ore profiterat se dolere & proponere emendationem. Ratio est, quia quando multoties sefellit fidem, nihil emendavit, præscripta emendationis medicina non adhibuit, prudenter timeretur, ne id fiat ex defectu sinceri doloris aut firmi propositi, quia qui seriò & efficaciter proponit aliquid, quod moraliter implere potest, non solet ita facile, tam citò, tam sæpe deserere suum propositum, sed saltem per aliquod tempus in eo perseverat, & difficiliùs vel rariùs transgreditur, ergo. De consuetudinario plura dicentur à n. 1819.

1763. §. 2. Confessarius ordinariè potest & debet credere pœnitenti, S. Th. in supplem. q. 8. a. 5. ad 2. In foro confessionis creditur homini & pro se & contra se. Idem habet opusc. 12. q. 6. Quodl. 1. a. 2. Glossa in Cap. Significasti. 18 De homicidio, In pœnitentia cuilibet est credendum, quia non est verisimile, quòd aliquis sit immemor suæ salutis. Idem docent Nav. Delr. aliique communissimè cum 7. Sanch. d. 8. n. 1. Ratio jam est insinuata, quia nemo ita præsumitur salutis suæ esse immemor, ut ubi quærit remissionem culpæ, novam culpam